

Sud Bosne i Hercegovine

Суд Босна и Херцеговина

Predmet broj: S1 2 K 034454 22 Kž

Datum održavanja sjednice: 23.08.2022. godine

Pred vijećem Apelacionog odjeljenja u sastavu:

Sudija Staniša Gluhajić, predsjednik vijeća

Sudija Amela Huskić, izvjestilac

Sudija Mirko Božović, član

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

protiv optuženih Dragana Mektića, Igora Golijanina, Samira Agića i Edina Garaplije

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužiteljica Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Vedrana Mijović

Branioци:

Advokat Senka Nožica, za optuženog Dragana Mektića

Advokat Mirela Kanlić, za optuženog Igora Golijanina

Advokati Vasvija Vidović i Nina Karačić, za optuženog Samira Agića

Advokati Adna Dobojić Ucoglan i Damir Beglerović, za optuženog Edina Garapliju

Sadržaj:

I. TOK POSTUPKA	3
II. ŽALBA, ODGOVOR NA ŽALBU I JAVNA SJEDNICA APELACIONOG VIJEĆA	4
III. POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE	5
A. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH I ZAKLJUČCI APELACIONOG VIJEĆA PO POJEDINAČNIM TAČKAMA	5
1. Prijedlog Tužilaštva za ulaganje novog dokaza.....	14
B. ZAVRŠNA RAZMATRANJA APELACIONOG VIJEĆA S GENERALNIM OSVRTOM NA ŽALBU TUŽILAŠTVA.....	15

Broj: S1 2 K 034454 22 Kž

Sarajevo, 23.08.2022. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE !

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja, sastavljenom od sudije Staniše Gluhajića, kao predsjednika vijeća, te sudija Amele Huskić i Mirka Božovića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje stručne saradnice Ene Granić Čizmo, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Dragana Mektića, Igora Golijanina, Samira Agića i Edina Garaplije, zbog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 220. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi Tužilaštva Bosne i Hercegovine, izjavljenoj protiv presude Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 2 K 034454 20 K od 17.03.2022. godine, nakon održane javne sjednice vijeća Apelacionog odjeljenja, dana 23.08.2022. godine, u prisustvu tužiteljice Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Vedrane Mijović, te optuženih Dragana Mektića, Igora Golijanina, Samira Agića i Edina Garaplije, sa njihovim braniocima, advokatima Senkom Nožicom, Mirelom Kanlić, Ninom Karačić, Adnom Doboilić Ucoglan i Damirom Beglerovićem, na osnovu odredbe člana 310. u vezi sa članom 313. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, donio je:

P R E S U D U

Odbija se kao neosnovana, žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, te se presuda Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 2 K 034454 20 K od 17.03.2022. godine, **potvrđuje**.

O b r a z l o ž e n j e

I. TOK POSTUPKA

1. Presudom Suda Bosne i Hercegovine (Sud BiH/Sud), broj S1 2 K 034454 20 K od 17.03.2022. godine, optuženi Dragan Mektić, Igor Golijanin, Samir Agić i Edin Garaplija, na osnovu člana 284. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), oslobođeni su od optužbe da su radnjama opisanim u izreci presude počinili krivično djelo, i to optuženi Dragan Mektić krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 220. stav 3. u vezi sa stavom 1. i članom 54. i 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine

(KZ BiH); optuženi Igor Golijanin krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 220. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ BiH, te u vezi sa članom 54. i 29. istog Zakona; optuženi Samir Agić krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 220. stav 3. u vezi stava 1. KZ BiH, te u vezi sa članom 54. i 29. istog Zakona; optuženi Edin Garaplija krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 220. stav 3. u vezi sa stavom 1. i članom 31. KZ BiH.

2. Na osnovu člana 189. stav 1. ZKP BiH, optuženi su oslobođeni dužnosti naknade troškova krivičnog postupka i isti padaju na teret budžetskih sredstava Suda.

II. ŽALBA, ODGOVOR NA ŽALBU I JAVNA SJEDNICA APELACIONOG VIJEĆA

3. Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavilo Tužilaštvo Bosne i Hercegovine (Tužilaštvo BiH/Tužilaštvo), i to zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. ZKP BiH, sa prijedlogom da se izvedu novi dokazi u smislu člana 295. stav 4. ZKP BiH i to Završnog izvještaja o provjeri rashoda „Prekogranična zaštita od požara“ br., 2014/355-052 od 22.04.2022., koji je sačinio Spoljni revizor po angažmanu Delegacije Evropske Unije u Bosni i Hercegovini a koji izvještaj je dostavljen dana 24.05.2022. godine, istovremeno predlažući da Apelaciono vijeće Suda BiH uvaži žalbu i na osnovu člana 315. stav 1. ZKP BiH rješenjem ukine prvostepenu presudu i odredi održavanje pretresa pred Apelacionim vijećem gdje će biti izveden ovaj dokaz.

4. Odgovor na izjavljenu žalbu Tužilaštva dostavili su branioци optuženih Dragana Mektića, Igora Golijanina, Samira Agića i Edina Garaplije, svi sa prijedlogom da se ista odbije kao neosnovana te u cjelosti potvrdi prvostepena presuda.

5. Dana 23.08.2022. godine, održana je javna sjednica vijeća Apelacionog odjeljenja, a na kojoj su stranke, odnosno tužilac i optuženi putem svojih branilaca, iznijeli sadržaj pismenih podnesaka, žalbe i odgovora na žalbu, u suštini ostajući kod ranije izjavljenih prijedloga.

Nakon što je ispitalo pobijanu presudu u granicama istaknutih žalbenih prigovora, u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH, vijeće Apelacionog odjeljenja (Apelaciono vijeće/Vijeće) donijelo je odluku kao u izreci, iz razloga koji slijede:

6. Prije svega, Apelaciono vijeće ističe da drugostepena presuda predstavlja odluku koja je donesena u žalbenom postupku i kada je u pitanju njeno obrazloženje, da je dovoljno dati razloge vezano za podržavanje, ili pak neprihvatanje utvrđenja i zaključaka nižestepenog suda, te da u tom smislu žalbeni sud u obrazloženju svoje odluke ukazuje na prihvatljivost (neprihvatljivost) stavova i ocjena nižeg suda, odnosno njegovih utvrđenja sa kojima se slaže (ili ne) (*vidi Evropski sud, Gracica Ruiz protiv Španije, 1999-I, 31 EHRR 589 GC*). Navedeno dalje znači da nije neophodno odgovoriti i obrazložiti svaki žalbeni navod, već je dovoljno da je drugostepeni sud razmotrio osnovna pitanja koja žalbe osporavaju i koja su od odlučujućeg značaja u donošenju konačne odluke o postojanju krivičnog djela i krivične odgovornosti (*vidi Ustavni sud, odluke br. U 62/01 od 5.aprila 2002. godine i AP 352/04 od 23.marta 2005. godine*).

7. Takođe, već na ovom mjestu Apelaciono vijeće nalazi za bitnim napomenuti da prilikom utvrđivanja da li je zaključak pretresnog vijeća bio opravdan Apelaciono vijeće će krenuti od načela da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće, obzirom da je provjera i odmjeravanje dokaza izvedenih na glavnom pretresu prvenstveno u diskrecionoj nadležnosti pretresnog vijeća, zbog čega se mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće.

III. POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

A. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH I ZAKLJUČCI APELACIONOG VIJEĆA PO POJEDINAČNIM TAČKAMA

Tačka 1. izreke presude

8. U odnosu na radnje izvršenja bliže opisane u ovoj tački, a koja se odnosi na nabavku vatrogasne opreme, Tužilaštvo smatra da se zaključak suda doima kao proizvoljan i neutemeljen, te da su upravo radnje koje je preduzeo optuženi Dragan Mektić bile suprotne interesu institucije kojom rukovodi. S tim u vezi žalba ukazuje na zaključke prvostepenog suda iznesene na strani 52. pobijane presude, tvrdeći da su suprotni činjeničnom stanju, da je tender raspisan za nabavku opreme koja djelimično nije

odgovarala potrebama vatrogasaca, pri čemu osporava i zaključke sa stranice 54. pobijane presude, ističući da su zanemarene stvarne potrebe vatrogasaca kao krajnjih korisnika opreme.

9. Za žalbu su sporni i zaključci izneseni na stranama 56. i 57. pobijane presude, u kom pravcu se osporava iskaz svjedokinje Lejle Hodžić, u konačnici tvrdeći da je pogrešan stav prvostepenog suda u vezi postojanja umišljaja na strani optuženog Mektića.

10. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

11. U vezi osporene tačke 1., ovo Vijeće cijeni da suprotno tvrdnjama Tužilaštva, prvostepeni sud na stranama 51- 58. polaže zaključke za svoja utvrđenja, te da isti već *prima facie* ukazuju na detaljano, svestrano i sveobuhvatno pretreseno činjenično stanje. Iznesena utvrđenja prvostepenog suda ni u jednom momentu ne ostavljaju prostora za moguću drugačiju odluku.

12. Pa tako već u samom početku pobijana presuda jasno naglašava da je detaljnom analizom svih 10 pojedinačnih zahtjeva lokalnih zajednica utvrđeno da je tehnička specifikacija tendera, a kasnije i sam Ugovor o nabavci u potpunosti u skladu sa zahtjevima koje su podnijele vatrogasne jedinice iz opština koje su učestovale u Projektu. Da prvostepeni sud ovakav zaključak nije donio na proizvoljan način, govori činjenica da je upoređujući veličine uniformi, košulja i rukavica označenih od strane krajnjih korisnika, iskazane kroz pojedinačne zahtjeve lokalnih zajednica, kao i kroz zbirni spisak entitetskih uprava civilne zaštite u odnosu na veličine iz tehničke specifikacije tenderske dokumentacije i samog Ugovora o nabavci, došao do zaključka da nije bilo odstupanja. Pri tome, prvostepeni sud ovakva utvrđenja dovodi u vezu i sa iskazima svjedoka Biljane Tomić i Dragiše Tešanovića, koji su kao članovi Unutrašnjeg projektnog tima potvrdili da su prije pokretanja procedure javne nabavke vatrogasne opreme, konsultovane lokalne vatrogasne zajednice, te da je nabavka, a kasnije i isporuka opreme krajnjim korisnicima pratila stvarne zahtjeve.

13. Tužilaštvo svojom žalbom bezuspješno pokušava inkriminisati očigledno regularan tok nabavke sporne opreme navodima o nabavci metlarica, umjesto čizama, previđajući da je prvostepeni sud na strani 54. uputio na dokaz DT-20-2, DT-20-3, nakon čega je položio zaključke o poteškoćama u izmjeni osnovnog Ugovora o grantu, akcentirajući da obavijest upućena prema Evropskoj komisiji da su entitetske uprave civilne zaštite saglasne da se u okviru budžeta umjesto metlarica nabave čizme, što potvrđuje činjenicu da nabavka

vatrogasne obuće očigledno nije bila niti planirana kroz akcije Projekta, jer u suprotnom takva obavijest ne bi ni bila dostavljena. Ovakvi navodi pobijane presude čine bezuspješnim pokušaje žalbe da prikaže kako su nabavljane beskorisne stvari za krajnje korisnike, uključujući i metlarice, kada je očigledno da su iste prvo bile dio plana, i da je pokušano i da se isto izmijeni u korist krajnjih korisnika, pri čemu je prvostepeni sud jasno utvrdio da su se u tom pogledu pojavili i problemi finansijske prirode (strana 54. pobijane presude).

14. U kontekstu žalbenih prigovora, za Apelaciono vijeće su od značaja i navodi prvostepenog suda da je Tužilaštvo propustilo da na glavnom pretresu predoči plan nabavki Ministarstva sigurnosti za 2017. godinu, kao dokaz za svoju tvrdnju da na tom planu nije navedena nabavka vatrogasne opreme, pri čemu je u planu nabavki Ministarstva sigurnosti za 2016. godinu pod stavkom 7. opisana „Nabavka opreme za vatrogasce“, zatim da se radilo o donatorskim sredstvima ¹ koja nisu bila utrošena tokom 2015. i 2016. godine, zbog čega su prešla u plan za 2017. godinu, što sve upućuje na samo jedan zaključak, da je Odluka o pokretanju javne nabavke 05.05.2017. godine logičan slijed događaja poduzet s ciljem realizacije Projekta, kako to pravilno zaključuje i prvostepeni sud.

15. Nadalje, Apelaciono vijeće ne nalazi spornim niti nastavak realizacije Projekta, koji Tužilaštvo i sada kroz žalbu potencira kao kašnjenje izvršenja posla, sve u korist svoje tvrdnje da je optuženi pogodovao dobavljaču, stvarajući najpovoljnije uslove za njegovo izvršenje. Međutim, suprotno na ovaj način formiranoj tezi Tužilaštva, stoje nesporno utvrđene činjenice, da drugorangiranog ponuđača i nije bilo (a koji bi stupio na njegovo mjesto odmah po poništenju Ugovora), dok su postojali uspostavljeni rokovi od strane donatora za implementaciju Projekta, koji su već ranije produžavani, zbog čega je očigledno da bi veća šteta nastupila poništenjem Ugovora sa pravnim licem Teh-projekt inženjering zbog nedostavljanja garancije u ugovorenom roku, tačnije do propadanja donatorskih sredstava. Stoga je i prema stavu ovog Vijeće nepotrebno akcentiranje pitanja spornih 10 dana i pokušaja formiranja krivnje optuženog na osnovu toga, obzirom da nasuprot učinjenog stoji veći interes, *odnosno, kako to pravilno cijeni prvostepeni sud, postupanje optuženog Mektića u ovom slučaju je bilo usmjereno ka interesima krajnjih korisnika, da se Ugovor sa dobavljačem održi na snazi i vatrogasna oprema nabavi.*

Vodeći se istim razlozima, za ovo Vijeće također nije sporno niti potpisivanje Aneksa ugovora, niti utvrđene okolnosti potpisivanja istog otvaraju sumnju u pogodovanje dobavljaču, obzirom da su očigledno nastupile objektivne okolnosti koje su istog dobavljača spriječile u blagovremenom izvršenju i konačnoj dostavi (sezona godišnjih odmora, pretrpljena šteta u skladištima...).

16. Dakle, sve radnje poduzete od strane optuženog Dragana Mektića impliciraju zaključaj o njegovom cilju da se realizuje Projekat, blagovremeno utroše donatorska sredstva, a ne kako to žalba tvrdi, pogoduje u realizaciji u korist dobavljača kroz kršenje pozitivnih propisa koji su obavezujući u ovoj oblasti, zbog čega su svi prigovori odbijeni kao neosnovani.

Tačka 2. i 3. izreke presude

17. U pogledu tačke 2. izreke pobijane presude, žalba osporava zaključak Suda na strani 59. iste, tvrdeći da je zanemarena činjenica kako je bez obzira na ranije egzistiranje ugovora od djelu, nezakonita dopunjena Instrukcija (DOI-1), kao i da je nezakonito retroaktivno zaključenje ugovora i isplate naknade.

18. Za optužbu se čini pogrešnim i zaključak Suda na strani 64. pobijane presude, gdje se navodi logičnim da su Salihović, Tatarević i Topalović obaveze prema Ministarstvu obavljali u toku radnog vremena i u službenim prostorijama pravnih lica gdje su bili zaposleni, pa je vraćanje dijela novčane naknade neki vid kompenzacije za korištenje resursa tih pravnih lica.

19. U pogledu tačke 3. žalba upućuje na iste razloge kao i za tačku 2.

20. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

21. Prije svega, ovo Vijeće će uputiti na dio ove presude gdje je dat osvrt na žalbu Tužilaštva, standarde žalbenih prigovora i potrebu konkretizacije istih. Stoga će ovo Vijeće u pogledu tačke 3. odmah ocijeniti da tako paušalan prigovor *a priori* odbija kao neosnovan, jer Vijeću ne pruža ni minimum potrebnog da bi se upustilo u preispitivanje pobijane presude u tom dijelu. Apelaciono vijeće s tim u vezi ukazuje da je i prvostepeni sud poseban osvrt dao na tačku 3., da se radi o drugom licu s kojim je sklopljen ugovor,

¹ Donacija Evropske komisije Ministarstvu sigurnosti BiH za projekat „Prekogranična saradnja u oblasti zaštite od

kao i o zasebnoj tački optuženja, koju je Tužilaštvo kao takvu formiralo, pa je samim tim, ukoliko je namjeravalo istu osporiti, takvo osporavanje trebalo učiniti na adekvatan način, a ne paušalnim navodima o upućivanju na ranije žalbene prigovore iz tačke 2.

22. Niti u prigovorima tačke 2. ovo Vijeće ne nalazi konkretne žalbene razloge, obzirom da se isti uopšteno svode samo na to da je prvostepeni sud izveo pogrešne zaključke. Ali ovo Vijeće će ipak, poštujući standard svoje odluke, ukazati da suprotno takvim navodima stoje pravilni zaključci prvostepenog suda. O navedenom se Apelaciono vijeće uvjerilo analizirajući navode pobijane presude, te je kao relevantno cijenilo sljedeće. Prije svega očigledno je da pitanje ugovora o djelu ima svoj pravni osnov u Instrukciji od 12.03.2013. godine, čime je isključena prvobitna proizvoljnost u primjeni istog, pri čemu se u odnosu na samog optuženog Mektića postojanje bilo kakve proizvoljnosti umanjuje činjenicom da su Ugovori o djelu u Ministarstvu sigurnosti za poziciju projekt menadžera na Projektu, sa identičnim odredbama ugovora u odnosu na naknade i retroaktivnu primjenu ugovora, već egzistirali i prije njegovog imenovanja na poziciju ministra. Nadalje, indikativna je činjenica da je u konkretnom slučaju postojala objektivna potreba za angažovanjem novog projekt menadžera za rad na Projektu, da se radilo o proceduralnoj prirodi zaključenja istog, jer je dotadašnji projekt menadžer zatražio sporazumni raskid ugovora, pri čemu je za imenovanje Elvira Topalovića data pismena saglasnost članova Projektnog odbora. Cijeneći nastavak saradnje sa Elvirom Topalovićem, za ovo Vijeće je očigledno da se radilo o redovnom toku i potrebi, pa je novi ugovor zaključen na osnovu inicijative od strane nadležnog Sektora za zaštitu i spašavanje Ministarstva sigurnosti BiH. Apelaciono vijeće prihvata i navode prvostepenog suda o tome da nije sporna retroaktivna isplata naknade izvršitelju posla, Elviru Topaloviću, sve u skladu sa dopunjenom Instrukcijom (DOI-1), koju prvostepeni sud svojom presudom detaljno obrazlože, a na koju se žalba osvrće samo paušalnim navodima o nezakonitosti.

23. Do drugačijeg utvrđenja ne dovode niti prigovori o navodno pogrešnom zaključku suda u vezi vraćanja dijela naknade od strane Salihovića, Tatarevića i Topalovića, što je prema optužbi rađeno po nalogu optuženog Garaplije. Naime, i prema stavu Apelacionog vijeća obzirom na samu prirodu ugovora o djelu, te činjenicu da je izvršavan u vrijeme i na mjestu gdje izvršilac obavlja redovne poslove, nema osnova ne uzeti za logičnim da je postojao određeni vid kompenzacije za korištenje resursa tih pravnih lica.

požara i vatrogastva između BiH i CG “ (DT-21).

Tačka 4. izreke presude

24. U pogledu ove tačke Tužilaštvo ukazuje na činjenice poslovnog angažmana svjedokinje T.F., kao i okolnost da je optuženi Agić istoj u inkriminisanom periodu bio nadređen. Nadalje, Tužilaštvo u žalbi ponavlja iskaz svjedokinje T.F. u konačnici zaključujući da je Sud pogriješio kada nije poklonio vjeru njenom iskazu, navodeći da ako je u cijelom događaju sporan samo datum, koji je očigledna omaška, onda je Sud imao mogućnost da sam razjasni stvarne činjenice.

25. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

26. Prije svega ovo Vijeće ukazuje da je i prvostepeni sud učinio nespornim angažman svjedokinje T.F., kao i njenu poslovnu saradnju sa optuženim Agićem, te konačno i činjenicu njegove nadređenosti spram iste.

27. Međutim, ono što je prvostepeni sud ocijenio kao pravilno spornim, i što u najmanju ruku iziskuje primjenu načela *in dubio pro reo*, jeste dijametralna nesaglasnost iskaza svjedokinje sa materijalnim dokazima. Iako Tužilaštvo pokušava da ovu nesaglasnost obezvrijedi, svodeći pitanje datuma na tehničku omašku, ovo Vijeće će podsjetiti da u ovako postavljenoj inkriminaciji, te okolnosti postojanja samo iskaza oštećene, takva suprotnost se ne može svesti na tehničko pitanje, niti Tužilaštvo može teret dokazivanja prebaciti na Sud, kako je to pokušano žalbom, tvrdeći da je Sud trebao razjasniti stvarne okolnosti. Ovo Vijeće prvenstveno podsjeća da je procesni zakon utemeljen na principu akuzatornosti, koji istina ima primjese i inkvizitorskog principa, utoliko što sud može izvoditi i svoje dokaze sa ciljem razjašnjenja stvari i konačne spoznaje istine, ali ne i izvoditi ključne dokaze na kojima bi se temeljila krivnja optuženih lica. Naime, teret dokazivanja isključivo je na tužiocu, te je njegovo pravo ali i obaveza da disponira tužbenim zahtjevom – *nemo iudex sine actore*, iz čega proizilazi i obaveza dokazivanja svojih tvrdnji. S tim u vezi, ako bi sud pri svakoj sumnji dodatno izvodio i svoje dokaze i razjašanjavao činjenično stanje u očiglednu svrhu dokazivanja optužnog akta, pa na tome dalje temeljio krivnju optuženog lica, došlo bi do povrede jednog od ključnih procesnih načela – *in dubio pro reo*, po kojem sud u pogledu sumnje o postojanju neke činjenice, rješava presudom u korist optuženog lica. Dakle, nedopustivo je da kod takve vrste sumnje, sud preuzme funkciju organa gonjenja i dalje samoinicijativno razjašnjava i dokazuje tezu optužbe, te time dovodi u pitanje načela kontradiktornosti, i ravnopravnosti stranaka u postupku. Također, a u vezi sa navedenim te protivno žalbenom prigovoru, ovo Vijeće podsjeća na obavezu suda da činjenično stanje potpuno i pravilno utvrdi, ali prvenstveno na temelju

dokaza koje mu stranke predoče, prevashodno Tužilaštvo, na kojem i jeste teret dokazivanja, ali ne na način kako se to žalbom potencira.

28. Također, ovo Vijeće će napomeniti da je cijeni i vrlo osjetljiv događaj koji je opisan od strane oštećne, ali okolnost postojanja samo njenog iskaza koji je u suprotnosti sa drugim izvedenim dokazima, ne ostavlja niti jednu drugu mogućnost do primjenu načela *in dubio pro reo*.

Tačka 5. izreke presude

29. Žalba smatra da je optuženi Mektić favorizirao Zoranu Ivanović, iako je imao mogućnost angažovanja širokog broja ljudi, tvrdeći da je činjenični opis zasnovan na materijalnim i subjektivnim dokazima, te u konačnici dovedeći u vezi sporni angažman i sa stranačkom pripadnosti.

30. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

31. Prije svega, ovo Vijeće ukazuje da su žalbeni prigovori u pogledu ove tačke paušalni, o čemu će biti riječi i u dijelu osvrta na žalbu Tužilaštva, pri čemu kod ove tačke do izražaja dolazi baziranje tvrdnji na pretpostavkama, povezivanjem stranačke pripadnosti optuženog Mektića i Zorane Ivanović, bez konkretizacije jasnih činjenica i dokaza koji bi bili potkrijepa za tezu optužbe i opovrgnuli ili bar doveli u sumnju zaključke prvostepenog suda.

32. Kako to proizilazi iz pobijane presude, nije sporno da je optuženi Mekić predložio i zaključio Ugovor o djelu za obavljanje poslova projekt menadžera na Projektu dana 25.10.2016. godine sa Zoranom Ivanović. Međutim, Tužilaštvo i u žalbi zanemaruje niz okolnosti koje su prethodile istom, a koje u svom sadejstvu ne impliciraju zaključak o favoriziranju Zorane Ivanović, naročito ne na nivou postavljene inkriminacije. S tim u vezi, za Apelaciono vijeće je, prilikom ocjene ovog dijela pobijane presude, bilo indikativno da je Projektni odbor prethodno predložio Mladena Čavara za kojeg su postojale objektivne proceduralne smetnje za sklapanje ugovora (strana 72. pobijane presude), da bi optuženi potom, iz razloga hitnosti, a u skladu sa svojim diskrecionim ovlaštenjem po Instrukciji od 12.03.2013. godine, pristupio izboru drugog kandidata, za kojeg nije imao obavezu provođenja konkursne procedure, kada je izabrao Zoranu Ivanović, a koja mu je bila poznata obzirom da je imala već ranije dostavljenu prijavu/CV sa nadom radnog angažovanja u slučaju takve potrebe.

33. Stoga, kako to prvostepeni sud pravilno u konačnici i zaključuje, a ovo Vijeće prihvata: „optužba nije uspjela dokazati da je namjera optuženog Dragana Mektića, iskazana potpisivanjem Ugovora o djelu sa Zoranom Ivanović, bila privilegovanje Zorane Ivanović zbog njenog stranačkog opredjeljenja. Naime, izvedeni dokazi ne ukazuju da je optuženi Dragan Mektić uopšte i bio upoznat da je Zorana Ivanović član SDS-a, niti da je to mogao znati, s obzirom da na ove okolnosti nisu ni izvođeni dokazi. Naime, iz samog iskaza svjedoka proizlazi da Zorana Ivanović čak ni ne poznaje lično Dragana Mektića. Nadalje, jedini dokaz koji ukazuje na njenu stranačku pripadnost je njen iskaz u kojem je potvrdila da je član partije SDS-a, koja činjenica sama za sebe ne može dovesti do zaključka da su optuženi znali, ili mogli znati za tu okolnost, a samim tim izostali su dokazi koji bi ukazali da je ta činjenica bila razlog njenog angažovanja za rad na Projektu.”

Tačka 6. izreke presude

34. Osparavajući zaključke prvostepenog suda iznijete na strani 80. pobijane presude, žalba tvrdi da je pogrešan stav kako se u konkretnom slučaju radi o ispitivanju tržišta, a ne o utjecaju Igora Golijanina na stručnog saradnika za javne nabavke Bojana Mališa. U nastavku žalbe, Tužilaštvo ukazuje da su ponude pristigle od tri pravna lica, pri čemu je samo na ponudi Agencija Visia d.o.o. Istočno Sarajevo, naznačeno: „Ministarstvo bezbjednosti BiH, n/r gosp. Bojana Mališa“, pri čemu je i isti dan kada su zaprimljene ponude, donijeta i Odluka o sklapanju direktnog sporazuma sa dobavljačem „Agencija Visia“ iz Istočnog Sarajeva, te je zaključen Ugovor o pružanju usluga.

35. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

36. Tužilaštvo u žalbi iznosi uopštenu tvrdnju o pogrešnim zaključcima prvostepenog suda, te ukazuje na određene okolnosti, ali bez da iste dovede u vezu sa konkretnim utvrđenjima prvostepenog suda te u konačnici ponudi svoj finalan zaključak potkrijepljen jasnim, konkretnim činjenicama, zasnovanim na dokazima i odlučnim za ovako postavljenju inkriminaciju.

37. Suprotno tome, prvostepeni sud u pobijanoj presudi analizirajući tezu optužbe, te dovodeći istu u vezu sa činjeničnim utvrđenjima, stvarnim okolnostima i dokazima, izvodi pravilne zaključke o nedokazanosti iste.

38. Tužilaštvo u žalbi potpuno zanemaruje, ne dajući određene argumente na navode prvostepenog suda da je svjedok Bojan Mališa, na kojeg je navodno vršen utjecaj, decidan

u svom iskazu da nikakvog utjecaja nije bilo, da se u konkretnom slučaju radi o manjim nabavkama, koje se vrše na manje formalan način, u kom postupku je dopuštena sloboda prikupljanja informacija o potencijalnim ponuđačima putem interneta, poznanstvom i ranijom saradnjom. Stoga preporuka optuženog Golijanina za pravna lica, koja su prema mišljenju Tužilaštva sporna, nije prešla granice dozvoljenog ili protivpravnog uticaja, kako to prvostepeni sud pravilno zaključuje na strani 82. pobijane presude, naročito ako se uzme u obzir da je prvostepeni sud razriješio i pitanje (ne)povezanosti supruge optuženog Golijanina sa pravnim licima Agencija Visia i Visia, dok je u pogledu kumstva sa Vladanom Jeftovićem ukazao da se radi o indicijalnom pokazatelju određenog privilegovanja, koji sam za sebe nije dovoljan za postavljanje predmetne inkriminacije. Prema stavu Apelacionog vijeća, Tužilaštvo i u žalbi slijedi isti pristup pretpostavki, u pokušaju da na osnovu sporadičnih indicija poljulja utvrđenja prvostepenog suda, pa se tako bavi pitanjima adresiranja dostavljenih koverti, što ne predstavlja bilo kakvu osnovu na temelju koje bi ovo Vijeće imalo sumnju u pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja.

39. Da bi izbjeglo ponavljanje, a u pogledu optuženog Dragana Mektića, Apelaciono vijeće će uputiti na stranu 83. pobijane presude, gdje je potpuno pravilno ukazano na koji način su do istog dolazili Ugovori na potpis, koji će prije toga prolaziti određene procedure i parafe od strane ovlaštenih lica Ministarstva, čime su potvrđeni kao utemeljeni na zakonu i internim pravilima Ministarstva sigurnosti BiH.

Tačka 7. izreke presude

40. Tužilaštvo smatra da je pogrešan zaključak Suda da je sporni ugovor o pružanju usluga od BP revizora u potpunosti usaglašen sa internim propisima nadležnog ministarstva, te da praktično predstavlja primjenu člana 10. stav 1. tačka c) Zakona o javnim nabavkama, jer navedeni Zakon jasno propisuje da se ne mogu primjenjivati istovremeno član 10. i druge odredbe Zakona o javnim nabavkama.

41. Apelaciono vijeće iznesene prigovore odbija kao neosnovane.

42. Iako je već *prima facie* jasno da je ovakav prigovor nepodoban da bi se preispitao ovaj dio presude, jer daje vrlo površne, nejasne, paušalne informacije potrebne za takav proces, ovo Vijeće će uputiti na stranu 86. pobijane presude, a iz koje je jasno da se prvostepeni sud vodio činjenicom da postupak javne nabavke nije niti morao biti proveden, dok je nadalje ukazao na odredbe dopune Instrukcije od 27.02.2015. godine, te u konačnici, analizirao odredbu člana 10. stav 1. tačka c) Zakona o javnim nabavkama u

svjetlu činjenice da se radi o donatroskim sredstvima, sve naposljetku dovodeći vezi sa opisanom namjerom optuženog Mektića, a koje zaključke u svojoj ukupnosti ovo Vijeće prihvata kao pravilne.

1. Prijedlog Tužilaštva za ulaganje novog dokaza

43. Na osnovu člana 295. stav 4. ZKP BiH, Tužilaštvo u žalbi predlaže novi dokaz, i to: „Skeniranu kopiju izvoda EVR-a Poglavlje 1 „Osnovno poglavlje“, Poglavlje 5 „Rezime nalaza“ kao i dodatak „Detaljni nalazi“ koji je izrađen 22.04.2022. godine, zaprimjen kod Tužilaštva 24.05.2022. godine. Radi se o Završnom izvještaju o provjeri rashoda „Prekogranična zaštita od požara“ broj 2014/355-052 od 22.04.2022. godine, koji izvještaj je zatražila Evropska komisija, subjekt koji podliježe provjeri bilo je Ministarstvo sigurnosti BiH, gdje Tužilaštvo upućuje na stranu 25. i 24., citirajući relevantne dijelove.

44. Apelaciono vijeće smatra da u konkretnom slučaju ulaganje novog dokaza nije relevantno za konačno rješavanje ove krivične stvari.

45. Relevantna zakonska odredba koja se tiče ulaganja i prihvatanja novih dokaza u žalbenom postupku definiše član 295. stav 4. ZKP BiH, a koja glasi:

„U žalbi se mogu iznosititi nove činjenice i novi dokazi koji i pored dužne pažnje i opreza nisu mogli biti predstavljeni na glavnom pretresu. Žalitelj je dužan navesti razloge zašto ih ranije nije iznio. Pozivajući se na nove činjenice, žalitelj je dužan navesti dokaze kojima bi se te činjenice imale dokazati, a pozivajući se na nove dokaze – dužan je navesti činjenice koje pomoću tih dokaza želi dokazati“.

46. Cijeneći navode Tužilaštva o datumu dostavljanja novog dokaza, te s tim u vezi navedenih okolnosti, ovo Vijeće nema razloga da sumnja kako isti dokaz ranije nije bio u posjedu organa gonjenja. Međutim, bez obzira na to da se zaista radi o novom dokazu, ovo Vijeće ne nalazi, a na osnovu u žalbi datih inputa o istom, da bi isti doprinio bilo kakvom drugačijem činjeničnom utvrđenju.

47. Apelaciono vijeće nalazi da, izuzev određenih generalnih okolnosti na koje optužba upućuje u vezi novog dokaza, u žalbi nisu navedene konkretne činjenice koje Tužilaštvo želi time dokazati, niti je isto konkretno i jasno povezano sa činjeničnim utvrđenjima prvostepenog suda na način da bi izazvalo sumnju u pravilnost istog. Novi dokaz, prema

ocjeni ovog Vijeća, ne bi bitno utjecao na utvrđeno činjenično stanje, odnosno relevantne činjenice ne bi bile drugačije utvrđene. Stoga, predloženi novi dokazi nema karakter važnog dokaza niti je od uticaja za odluku u ovom predmetu. Utvrđene okolnosti povodom kojih se novi dokaz ulaže, a koje su od utjecaja na krivnju optuženog, od strane prvostepenog suda su dovoljno i svestrano pretresene, te isticane okolnosti novog dokaza ne ostavljaju prostor za bilo kakvu sumnju koja bi iziskivala prihvatanje istog i u skladu s njim ponovno preispitivanje činjeničnog stanja, koje ovo Vijeće ocijenjuje kao potpuno pravilno.

**B. ZAVRŠNA RAZMATRANJA APELACIONOG VIJEĆA S GENERALNIM OSVRTOM NA ŽALBU
TUŽILAŠTVA**

48. Ovo Vijeće nalazi za shodnim dati opštu ocjenu žalbe Tužilaštva, obzirom da je ista izvan uspostavljenih standarda. Sadržaj žalbenog podneska Tužilaštva ne iznosi prigovore koji bi u konačnici ispunjavali standarde za preispitivanje, već se zaključci kompiliraju uz istrajavanja da se jednostranom ocjenom dokazne građe, zamijene pravilna utvrđenja prvostepenog suda. Žalba u iznošenju svojih tvrdnji navodne greške prvostepenog suda ne definiše konkretizacijom žalbenog navoda, dajući svoju pravilnu i logičnu ocjenu dokaza, već navedeno čini pukim parafraziranjem određenog iskaza, ili ponekog dokaza, citirajući zaključke iz pobijane presude, generalno i paušalno tvrdeći da su takvi zaključci pogrešni.

49. Tužilaštvo je upućivanjem zamjerki prvostepenoj presudi ostalo isključivo dosljedno svojoj koncepciji viđenja ovog krivičnog predmeta i iz ove vizure tražilo navodne propuste prvostepenog suda, vršeći jednostranu ocjenu izvedenih dokaza, onako kako to samo žalbi odgovara, nezavisno od stvarnog dosega i značaja svakog od provedenih dokaza i njihove dokazne vrijednosti. Polazeći od takve premise argumentacija žalbe ostala je u sferi sebi kreiranog autonomnog područja, a time i nužno ograničenog značaja. Drugim riječima, ključna ishodišta žalbe ne nalaze potrebnu verifikaciju u cjelini dokazne građe kojom bi se poljuljali zaključci prvostepene presude u vezi nedokazanosti navoda optužbe.

50. Sa druge strane, kako to proizilazi iz prethodno navedenih dijelova pobijane presude na koje je ovo Vijeće uputilo kao od naročitog značaja, prvostepeni sud je ispitujući tačnost činjeničnih navoda optužbe metodološki posmatrano, ispravno se fokusirao na ključne činjenice ne gubeći pri tome niti jednog trenutka iz svog gledišta cjelinu same krivičnopravne stvari. Iz tog razloga, pobijana presuda je i mogla nakon

pravilne i potpune ocjene relevantnih dokaza položiti logične i ispravne odgovore na sva, samo za žalbu sporna pitanja, a koji odgovori su kao argumentovani i utemeljeni, prihvatljivi i za ovo Vijeće.

51. Dakle, na osnovu svega navedenog, Apelaciono vijeće zaključuje da se u odnosu na ispunjenost zahtjeva iz činjeničnog opisa elemenata predmetnog krivičnog djela u skladu sa rezultatima izvedenih dokaza ne može izvesti zaključak da su optuženi krivi za predmetne inkriminacije. Drukčije iskazano, valjalo je u punom obimu primjeniti princip *in dubio pro reo*, te optužene osloboditi od odgovornosti, kako je to pravilno i učinio prvostepeni sud.

52. Konačno, Apelaciono vijeće smatra da bi detaljnije elaboriranje već konstatovano pravilno utvrđenog činjeničnog stanja od strane prvostepenog suda zasnovanog na zakonitoj dokaznog građi, vodilo ka pukom ponavljanju zaključaka, za čim ne postoji neophodna potreba, a što je u skladu i sa praksom Ustavnog suda BiH (AP-2938/14 – paragraf 48.). Vodeći se ovakvim stavom, ovo Vijeće se u prethodnom dijelu i ograničilo na samo ključna pitanja, dok u ukupnosti naglašava da u pobijanoj presudi nije došlo niti do jedne od isticanih bitnih povreda, pri čemu je činjenično stanje pravilno utvrđeno, te na isto pravilno primjenjene odredbe materijalnog zakona.

53. Na osnovu svega navedenog, a temeljem odredbe člana 310. u vezi sa članom 313. ZKP BiH, valjalo je odlučiti kao u izreci.

Zapisničar:

Ena Granić Čizmo

PREDSJEDNIK VIJEĆA

S U D I J A

Staniša Gluhajić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.